

ארנון אושרי - כפר ויתקין
arnonoshri@gmail.com

הגדרה נוספת של "יצרן משפחתי"

ההרגל הוא אחד מאבות התקיעות. האם הנוהג הקבוע מסמם אותנו וכמו סמלון לסוס, גם אנחנו הולכים בתלם שהתוו לנו קודמנו ואיננו מרימים את הראש להביט לאן? ייתכן.

רפת שביל החלב - שותפות של 6 יצרנים בכפר ויתקין

ברור שמנהל יש רק אחד, אבל ברפת יש צורך בידיים עובדות נוספות, גם אם בשכר נמוך יותר, כלומר בעל המכסה שיעבוד כפועל ברפת, יקבל שכר של פועל והכנסה ממכסתו.

מהלך כזה יאפשר להותיר את הרפתות פרושות ברחבי הארץ, כפי שהן כעת, יאפשר התגברות על אי ביצוע כרוני שכמוהו יש בעיקר במושבים, יאפשר את טיוב איכות ייצור החלב ברפת המושבית, ישמור על מספר יצרני החלב כפי שהוא ויותר את בסיס הכוח בגודלו הנוכחי, שכן ככל שיקטן מספר היצרנים, ביחס הזה יקטן כוחנו. נכון, יש המייחלים לכך, אבל אינני ביניהם.

לא זאת אף זאת, רמת המקצוענות תעלה ואיתה גם איכות ניצול כספי המדינה הניתנים כסיוע לרפתות במצבים שונים.

זוהי כאמור עמדת פתיחה המזמינה לדיון והייתי שמח לו ניתן היה לערוך סיעור מוחין, בקרב כל העוסקים בענף כפתיחה להתבוננות מחודשת. ■

במשך שנים התרגלנו להגדרות הנוקשות של מיהו יצרן חלב. לכאורה ברור, יש יצרן מושבי ויש יצרן קיבוצי. דומה כאילו לא חלפו שנות דור ואנחנו עדיין עם אותן הדוגמות, אולי הגיע הזמן לבחון את האמתות הללו ולראות, שמא יש מקום לשנות גם הגדרות אלה?

שכן, עם חלוף השנים, שינתה הרפת את פניה וכיום, גם במושבים וגם בקיבוצים, הרפת היא מקצוע לכל דבר וכך גם ההשקעות, כלומר השקעות בסדר גודל שלא ידענו בעבר - שורת הרווח נותרה נקודת תורפה ורק היעילים והמקצועיים באמת יכולים לשרוד בענף. בקיבוצים, העניין ברור ורק מנהל מקצועי מנהל את הרפת - נכון, גם כאן יש הבדלי רמות.

במושבים, העניין שונה לחלוטין, משום שבשם אותה הגדרה קדושה, נדון הרפתן המושבי ויהיה גם מקצועי לעילא, להיות דחוק לפינה בבואו להתיעל, שכן יש גבול גם להתייעלות וגודל הרפת הוא גורם משמעותי - אין דין רפת של שלשה מיליון ליטר כדין רפת של חמש מאות אלף ליטר. ברור שלרפתות הגדולות יש טובת הנאה מהרפתות הקטנות והלא יעילות.

ברצוני לפתוח לדיון את הגדרת היצרן המושבי. אני יודע שאני נכנס לקרקע לא יציבה עקב ניסיון העבר העגום, עם השותפויות והאומנות, אבל אין זה אומר שאין מקום לדיון אמתי על דרכה של הרפת. ייתכן וניתן היה לשנות את הגדרת השותפויות להגדרה יישובית, כלומר יוכלו להתחבר במסגרת שותפות (אמת) מספר גדול של יצרנים מאותה האגודה, ובלבד שיהיה ברשות כל אחד עדר וכל אחד יהיה יצרן אמת - אני מניח שיש דרך לוודא שאכן כך הוא הדבר.

היתרון הגדול של המהלך הזה, יהיה בכך, שניתן לאגם משאבים, לייעל את תהליך ייצור החלב, להתגבר על נושא אי הביצוע ולאפשר שיפור באיכות הניהול.